

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617201162
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6617201162.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Danice Kočíčkovej ako členiek senátu, v spore žalobcov 1/: A. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, bytom C. XX, 2/: D. B., nar. XX. XXXX XXXX, bytom C. XX a 3/: B. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, bytom C. XX, žalobcovia zastúpení JUDr. Martinom Landlom, advokátom, so sídlom AK Rázusova 47/4825, Lučenec, proti žalovaným 2/: E. F., neznámy vlastník, 3/: G. F., A. A., neznámy vlastník, 4/: H. I., neznámy vlastník, 5/: J. I., neznámy vlastník, žalovaní 2/ až 5/ v konaní zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, so sídlom Búdkova 36, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, č.k. 4C/3/2017-370 zo dňa 8. marca 2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaným 2/, 3/, 4/ a 5/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 4C/3/2017-370 zo dňa 8. marca 2023 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „napadnutý rozsudok“) žalobu proti žalovanej v 5. rade zamietol (prvá výroková veta). Zároveň žalobu voči žalovaným 2/ až 4/ zamietol (druhá výroková veta); žalovaným v 2. až 5. rade náhradu trov konania nepriznal (tretia výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobcovia sa domáhali určenia, že nehnuteľnosti, zapísané na LV č.XXX a LV č.XXX pre katastrálne územie C., patria do dedičstva po právnych predchodcoch žalobcov. Svoju žalobu odôvodnili tým, že sú zákonnými dedičmi po poručiťovi G. B. a jeho nebohej manželke K. B., A. L.. Poručiťelia na základe výmeru vydaného Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy podľa nariadenia č. 104/1946 Sb. n. SNR nadobudli ako prídelcovia vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vo vtedajšom katastrálnom území M. v celkovej výmere 4,1178 ha, ktoré boli v prídelovom pláne vo vložke č. XXX označené ako parcela č. XXXX/XX, roľa o výmere 1,0240 ha (pozemok 1), parcela č. XXXX/X, roľa o výmere 1,6996 ha (pozemok 2), parcela č. XXXX/X, lúka o výmere 0,3942 ha (pozemok 3) a parcela č. XXXX/XX, roľa o výmere 1 ha (pozemok 4). Poručiťelia na základe výmeru nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bez ohľadu na to, či bol vykonaný zápis v pozemkovej knihe; v dôsledku obhospodarovania predmetných pozemkov družstvom boli právnym predchodcom žalobcov vyčlenené a pridelené iné pozemky do náhradného užívania v zmysle § 15 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách (ďalej len „zákon č.330/1991 Zb.“). Poručiťelom boli do náhradného užívania pridelené pozemky o celkovej výmere 4,11 ha, čo takmer presne zodpovedá celkovej výmere pozemkov, ktoré nadobudli na základe výmeru

(4,1178 ha). Z uvedeného žalobcovia vyvodili, že pridelené pozemky boli poručiťom vyčlenené do bezplatného užívania ako náhrada za nemožnosť objektívneho využívania ich vlastných pozemkov, ktoré nadobudli na základe výmeru. Žalobcovia dôvodili, že pozemky uvedené vo výmere sú v súčasnosti evidované na listoch vlastníctva; pozemok 1 je v súčasnosti vedený v k.ú. C. na LV č. XXX pod parcelným č. XXXX/XX o výmere 8.985 m², orná pôda; pozemok 2 je v súčasnosti vedený v k.ú. C. na LV č. XXX pod parcelným č. XXXX/X o výmere 16.939 m², orná pôda; pozemok 3 je v súčasnosti vedený v k.ú. C. na LV č. XXX, pod parcelným č. XXXX/X o výmere 1.639 m², trvalé trávne porasty a pozemok 4 je v súčasnosti vedený v k.ú. C. na LV č. XXX pod parcelným č. XXXX/XX o výmere 12.885 m², orná pôda. Rozdielnosť parcelných čísiel a výmer jednotlivých parciel žalobcovia odôvodnili tým, že v minulosti sa v katastrálnych územiach nezhodovali parcelné čísla a výmery parciel evidované v pozemkovej knihe a v pozemkovom katastri.

1.2 Žalobcovia argumentovali, že pozemok 1 a pozemok 3 podľa výmeru bol predmetom dedenia po právnych predchodcoch v konaní pod sp.zn. 5D/728/2013 a 5D/727/2013; pozemok 1 a pozemok 3 nadobudol do výlučného vlastníctva žalobca 2/. Spornými a v konaní uplatnenými nárokmi ostalo vlastnícke právo k pozemku 2 a pozemku 4, ktoré z dôvodu nepresnej identifikácie parciel predmetom dedenia neboli a podľa čiastočného výpisu z LV sú tieto pozemky ku dňu podania žaloby vo vlastníctve neznámych vlastníkov, zastúpených Slovenským pozemkovým fondom. V žalobe odôvodnili naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

1.3 Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 4C/3/2017-103 zo dňa 17. mája 2019 (ďalej len „rozsudok prvý v poradí“); uvedeným rozsudkom žalobu zamietol a žalovaným náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, konajúci na základe odvolania žalobcov, uznesením č.k. 11Co/197/2019-151 zo dňa 30.01.2020 rozsudok okresného súdu v časti I. výroku a v časti II. výroku zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Po vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd uznesením sp.zn. 4C/3/2017-191 zo dňa 04.08.2020 podanie žalobcov odmietol a žalovaným náhradu trov konania nepriznal; odvolací súd uznesením č.k. 11Co/75/2020-225 zo dňa 26.11.2020 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Po zrušení prv vydaných rozhodnutí a vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd vykonal dokazovanie na pojednávaniach, vychádzal z tvrdení žalobcov, oboznámil sa s argumentáciou žalovaných zastúpených Slovenským pozemkovým fondom, vykonal dokazovanie listinami predloženými stranami sporu a obsiahnutými v súdnom spise. Dokazovanie vykonal aj výsluchom svedkyne G. H.. Aplikoval ustanovenie § 291, § 293, § 352, § 424, § 431, § 434, § 444 zákona č. 946/1811 Sb. z.s. Obecný zákonník občanský (platného v čase pridelenia pozemkov do vlastníctva právnych predchodcov žalobcov); aplikoval ustanovenie § 1 ods.2 nariadenia č. 104/1946 Sb. n. SNR (platného v čase pridelenia pozemkov do vlastníctva právnych predchodcov žalobcov); ako aj ustanovenie § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.

1.4 Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že výmerom o vlastníctve pôdy č. XXXX/XX-X zo dňa 18.05.1948 boli G. B. a jeho manželke G., A. L. pridelené do vlastníctva pôdohospodárske nehnuteľnosti v katastrálnom území M. o celkovej výmere 4,1178 ha, ktoré v prídelovom pláne boli označené vo vložke č.XXX, parc. č.XXXX/XX roľa o výmere 1,0240 ha , č.XXXX/X roľa o výmere 1,6996 ha, parc. č. XXXX/X lúka o výmere 0,3942 ha a parc.č. XXXX/XX roľa o výmere 1 ha. Následne im boli dňa 06.10.1992 pridelené pozemky do náhradného užívania v zmysle zákona č.229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov, zákona č.330/1991 Zb. o pozemkových úpravách a § 15 a to katastrálne územie C. parc.č. XXXX/X o výmere 1,8354 ha orná pôda, parc. č. XXXX/X o výmere 1,9330 ha orná pôda a parc. č. XXXX o výmere 0,3416 ha orná pôda. Po smrti právnych predchodcov žalobcov, žalobca 2/ na základe Osvedčenia o dedičstve sp.zn. 5D/727/2013 zo dňa 23.10.2014 nadobudol vlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre katastrálne územie C. ako pozemok reg. E, parc. č. XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere 1639 m² a parc. č. XXXX/XX, orná pôda o výmere 8.985 m² v 1/2-ici a následne na základe Osvedčenia o dedičstve č.k.5D/728/2013 zo dňa 22.10.2014 žalobca 2/ nadobudol nehnuteľnosti zapísané na LV č.XXX pre katastrálne územie C. nachádzajúce sa na parc. reg. E, parc. č.XXXX/X, trvalé trávne porasty o výmere 1639 m², na parc.č.XXXX/XX, orná pôda o výmere 8.985 m² v 1/2-ici.

1.5 Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem, tento považoval okresný súd za daný; žalobcovia majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, pretože takéto rozhodnutie je spôsobilé ovplyvniť právne postavenie žalobcov ako dedičov voči žalovaným.

1.6 Pokiaľ ide o aktívnu a pasívnu vecnú legitímáciu strán sporu, okresný súd ustálil, že aktívna vecná legitímácia žalobcov je daná; žalobcovia sú dedičia po poručiteľoch G. B. a jeho manželke N. B.. Okresný súd však nemal preukázanú pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej 5/ J. I., nakoľko táto sama nie je vlastníčkou nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX pre k.ú. C.; na uvedenom liste vlastníctva je označená len ako identifikačný znak pre jej manžela H. I., ktorý mal nehnuteľnosť nadobudnúť v spoluvlastníckom podiele 1/1. Vzhľadom k tomu, že žalovaná 5/ nie je podľa listu vlastníctva vlastníčkou nehnuteľností, ktorých určenia sa žalobcovia domáhali, okresný súd žalobu voči nej zamietol. Okresný súd taktiež ustálil, že v osobe žalovaných ide o osoby neznámych vlastníkov; žalobcovia vyvinuli potrebnú aktivitu, aby uvedený záver bolo možné ustáliť, z uvedeného dôvodu okresný súd so žalovanými 2/ až 5/ konal ako s neznámymi vlastníkmi v zmysle § 16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej len „zákon č.180/1995 Z.z.“) zastúpenými Slovenským pozemkovým fondom.

1.7 Okresný súd vo vzťahu k výmeru o vlastníctve pôdy z 18.05.1948 po preverení jeho náležitostí ustálil, že ide o pridelovú listinu, ktorú je potrebné považovať za perfektnú a ktorá má povahu verejnej listiny spôsobilaj vlastnícke právo pridelcov k nehnuteľnostiam preukázať. Na základe uvedeného výmeru boli G. B. a jeho manželke G., A. L. pridelené nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území M. o cekovej výmere 4,1178 ha a ktoré sú v pridelovom pláne označené vo vložke č. 175 ako parcela č. XXXX/XX, roľa o výmere 1,0240 ha, parcelné č. XXXX/X, roľa o výmere 1,6996 ha, parcelné č. XXXX/X, lúka o výmere 0,3942 ha a parcelné č. XXXX/XX, roľa o výmere 1 ha. Z pozemno-knižnej vložky č. XXX pre k.ú. M. však vyplýva, že tam neexistuje zápis súvisiaci s parcelou č. XXXX/X; nachádza sa tam len zápis pod poradovým č. 32 k parcele č. XXXX/X a pod číslom 38 sa nachádza zápis k parcele č. XXXX/XX, ale v inej výmere, aká mala byť pridelená do vlastníctva právnych predchodcov žalobcov. Z pozemno-knižnej vložky č. X pre rovnaké katastrálne územie nevyplýva žiaden zápis v prospech právnych predchodcov žalobcov.

1.8 Okresný súd po vykonanom dokazovaní ustálil, že pokiaľ sa žalobcovia domáhali určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnych predchodcoch, išlo o odlišné pozemky, ako ich právni predchodcovia nadobudli na základe nadobúdacieho titulu. Právny predchodcom žalobcov boli pridelené parcely č. XXXX/X a XXXX/XX; žalobcovia v žalobe požadovali určenie vlastníctva právnych predchodcov k parcelám č. XXXX/X a XXXX/XX. Pokiaľ ide o vlastníctvo k parcele č. XXXX/X, žalobcovia uvádzali, že pôvodná parcela XXXX bola v skutočnosti rozdelená na štyri časti, a teda podľa nich došlo vo výmere k nesprávnemu označeniu parcely 5, nakoľko reálne užívali parcelu 4. Žalobcovia však nepredložili žiaden listinný dôkaz, ktorý by preukazoval tú skutočnosť, že parcela č. XXXX bola rozdelená len na štyri časti, a teda, že išlo o chybu v písaní vo výmere z roku 1948; výmer o vlastníctve pôdy je pritom verejnou listinou. Verejnú listinu nemožno zbaviť jej dôkaznej sily, iba v prípade, že sú preukázané také skutočnosti, ktoré úplne podlamujú vierohodnosť obsahu verejnej listiny. Samotný výmer vo vlastníctve pôdy tak hodnoverne preukazuje, že právni predchodcovia žalobcov nadobudli nehnuteľnosť označenú ako parcelné č. XXXX/X; žalobcovia iba poukazovali na zrejmu nesprávnosť v označení parciel, svoje tvrdenie však nepodložili žiadnym hodnoverným dôkazom a neunesli dôkazné bremeno o tom, že údaje vo výmere nie sú pravdivé. Nepreukázali tak, že pôvodná parcela XXXX bola rozdelená len na štyri časti.

1.9 Podľa názoru okresného súdu tvrdenému rozdeleniu parciel nezodpovedá ani zápis na LV č. XXX pre k.ú. C., z ktorého vyplýva pridelenie parcely č. XXXX/X H. I. na základe pridelu č. XXXX/XX-XX. Žalobcovia dôkazne nevyvrátili vlastníctvo H. I. k parcele č. XXXX/X, iba tvrdili chybu v zápise vo výmere; okresný súd iba tvrdeniam žalobcov neuveril. Samotný výmer v prospech právnych predchodcov žalobcu preukazuje, že títo nadobudli parcelu č. XXXX/X; zápis na LV č. XXX pre k.ú. C. ich tvrdenie vyvracia, a teda tvrdenie, že by právni predchodcovia žalobcov mohli byť vlastníkmi parcely č. XXXX/X; vlastníkom uvedenej parcely bol H. I.. Žalobcovia tak podľa názoru okresného súdu neunesli dôkazné bremeno ohľadom vlastníctva k parcele č. XXXX/X.

1.10 Na obdobných konštatovaniach okresný súd založil aj rozhodnutie o vzťahoch k parcele č. XXXX/XX, keď nemal hodnoverne preukázané, že sa v skutočnosti jednalo o parcelu č. XXXX/XX. Vo vzťahu k tejto parcele žalobca na podporu svojich tvrdení predložil mapy z roku 1950 a 2012, vypracované G. O. dňa 12.12.2016. Z týchto máp je však evidentné, že sa tam nenachádzajú parcely, ktoré mali vlastníť právni predchodcovia žalobcov a nevyplýva z nich, že parcela č. XXXX/XX je totožná s parcelou č. XXXX/

XX. Na samotnej mape sa nachádza len umiestnenie parcely č. XXXX/XX. Aj vzhľadom na prebiehajúci ROEP v danom katastrálnom území je možné predpokladať, že došlo k prečíslovaniu jednotlivých parciel; súd však z predpokladov vychádzať nemôže; vychádza zo skutočne zisteného stavu. V priebehu konania nebolo nad všetky pochybnosti preukázané, že došlo k prečíslovaniu parciel a ani to, či a akým spôsobom došlo k zmene označenia parciel. Navyše z LV č. XXX pre k.ú. C. vyplýva, že vlastníkom parcely č. XXXX/XX je E. F. a G. F. podľa zápisu v pozemno-knižnej vložke č. 5.. Vlastníkmi parcely sú iné osoby ako právni predchodcovia žalobcov. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania mal tak za to, že žalobcovia nad akúkoľvek pochybnosť nepreukázali, že pridelené parcely č. XXXX/XX zodpovedá parcela č. XXXX/XX; nedošlo k presnému zidentifikovaniu parciel s ich súčasným stavom a vykonaným dokazovaním nebolo hodnoverne preukázané, že parcely, ktoré požadujú žalobcovia, sú skutočne parcelami, ktoré boli pridelené ich právnym predchodcom na základe výmerov vo vlastníctve pôdy z 18.05.1948. Iba na základe výpovede žalobkyne 1/ a svedkyne nebolo možné hodnoverne stotožniť pozemky, ktoré by mali patriť žalobcom (ich právnym predchodcom).

1.11 Na základe vyššie uvedeného okresný súd uzavrel, že žalobcovia neunesli svoju dôkaznú povinnosť a nad rozumnú mieru nepreukázali skutočnosť, že nehnuteľnosti, ktoré označili aktuálne ako predmet vlastníctva ich právnych predchodcov v čase ich smrti, sú parcelami č. XXXX/X a XXXX/XX pridelené výmerom o vlastníctve pôdy G. B. a jeho manželke G.. V konaní pred súdom prvej inštancie vyšlo najavo, že parcela č. XXXX/X nemohla patriť právnym predchodcom žalobcu, nakoľko táto je na základe prídely č. XXXX/XX vlastníctvom H. I. a nebolo možné bezpochyby určiť, že parcela č. 1625/1a je totožná s parcelou č. XXXX/XX. Do rozhodnutia súdu nebolo zrejmé, akým spôsobom došlo k úprave evidencie pozemkov vzhľadom na prebiehajúcu obnovu evidencie pozemkov v k.ú. C., a teda či súčasný stav v katastri nehnuteľností je totožný so stavom v roku 1948. Nakoľko z uvedeného dôvodu nebolo možné určiť, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX a LV č. XXX pre k.ú. C. patria do dedičstva po G. B. a K. B., okresný súd žalobu zamietol.

1.12 Pokiaľ ide o návrh na vykonanie dokazovania ohliadkou na mieste samom, okresný súd mal za to, že tento prostriedok procesného útoku nebol uplatnený včas a takýto dôkaz nepripustil. Uviedol taktiež, že vykonaním takéhoto dôkazu by nebolo možné overiť, resp. vyvrátiť umiestnenie jednotlivých parciel a ani potvrdiť, že ide o parcely, ktoré boli uvedené vo výmere o vlastníctve pôdy.

1.13 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p.; mal za to, že žalovaní 2/, 3/, 4/ a 5/ boli v spore úspešní na 100%. Vzhľadom k tomu, že im žiadne trovy konania nevznikli, okresný súd im nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia; v odvolaní navrhli, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uplatnili odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm. b), d), e), f) a g) C.s.p., tvrdili tak, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Pokiaľ žalobcovia namietli odvolací dôvod uvedený v § 365 ods.1 písm. f) C.s.p., zdôraznili, že záver súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena je nesprávny; z výpovede žalobkyne 1/ a z výsluchu svedkyne - pani H. vyplýva, že tieto jednoznačne opísali polohu, kde sa mali sporné pozemky nachádzať; kde sa mali nachádzať jednoznačne korešponduje s ortomapou z roku 2012, predloženou ako dôkaz, ktorá zaznačuje polohu jednotlivých pozemkov v katastrálnom území M..

2.2 Odvolatelia namietli, že súd prvej inštancie odmietol vykonať nimi navrhnutý dôkaz ohliadkou na mieste samom s konštatovaním, že vykonaním tohto dôkazu by nebolo možné overiť, resp. vyvrátiť umiestnenie jednotlivých parciel v teréne. Uvedené závery sú nesprávne, žalobkyňa 1/ aj svedkyňa uviedli, že pozemky by boli schopné ukázať na mieste samom. Je tak daná vada konania a bol naplnený odvolací dôvod uvedený v § 365 ods.1 písm. d). Odvolatelia namietali, že vo vzťahu k výsluchom navrhovaných svedkov (P. Q. a G. R.) nemohlo dôjsť, pretože v priebehu konania zomreli. Z uvedeného dôvodu sa dostali do dôkaznej núdze, z dôvodu dĺžky konania; o to viac mal okresný súd povoliť

vykonanie ohliadky na mieste samom. Označenie pozemkov, ktoré právni predchodcovia žalobcov na základe výmeru dostali, bola kľúčová pre posúdenie veci; svedkyňa vedela ukázať, kde sa nachádzali pozemky, ktoré právni predchodcovia žalobcov obhospodarovali, iné pozemky poručiteľa v danej oblasti nedostali. Z iných dôkazov pritom vyplýva, že výmera pozemkov, ktoré boli poručiteľom pridelené výmerom, sa zhoduje s pozemkami, ktoré dostali do náhradného užívania od družstva; ohliadka na mieste samom bola úkonom, ktorým bolo možné preukázať umiestnenie daných pozemkov, a teda aj ich stotožnenie. Argumentácia súdu prvej inštancie, že ohliadka na mieste samom bola navrhnutá až niekoľko rokov po začatí súdneho konania neobstojí; žalobcovia tento návrh dali až po tom, ako bolo zrejmé, že dvoch svedkov nie je možné vypočuť z dôvodu ich úmrtia. Ak okresný súd vykonanie dôkazu nepripustil, boli naplnené odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm. b) a d) C.s.p.

2.3 Žalobcovia uviedli, že okresný súd mal za preukázané, že nehnuteľnosti – pozemky č. XXXX/X a č. XXXX/XX neboli výmerom pridelené poručiteľom napriek tomu, že výmery, na základe ktorých sú v súčasnosti v katastri nehnuteľností evidované ako vlastníci žalovaní, nebolo možné dohľadať, a preto nie je možné dohľadať titul nadobudnutia sporných pozemkov žalovanými. Žalobcovia sa vyjadrili, že aj na žalovaných, resp. ich zástupcovi bolo preukázanie, že predmetné pozemky nadobudli do svojho vlastníctva; žalovaní v tomto smere žiadny dôkaz neprodukovali. Okresný súd tak aplikoval dôkazné bremeno nesprávne len na žalobcov a opomenul, že žalovaní vzhľadom na výsledky dokazovania boli povinní preukázať, ako sporné pozemky nadobudli. Bol tak naplnený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods.1 písm. g) C.s.p.

2.4 Žalobcovia napokon namietali, že súd prvej inštancie neodôvodnil, prečo nepovažoval výpovede žalovanej 1/ a výpoveď svedkyne pani H. za hodnoverné a prečo nebolo možné na základe týchto výpovedí pozemky stotožniť. Svedkyne boli pritom schopné opísať miesto, kde sa sporné parcely nachádzali; absencia odôvodnenia nedostatku hodnovernosti výpovedí spôsobuje arbitrárnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, čím došlo k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces.

3. Slovenský pozemkový fond, ako zákonný zástupca žalovaných, v písomnom vyjadrení navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. V odvolacej argumentácii uviedol, že hodnovernosť výpovede žalobkyne 1/ a svedkyne H. nie je podporená listinnými dôkazmi; listinné dôkazy tieto výpovede vyvracajú. Vo vzťahu k ohliadke na mieste samom žalovaní uviedli, že ak by aj bola v súlade s uskutočnenými výpoveďami, vždy by tieto výpovede boli v rozpore s listinami obsiahnutými v súdnom spise. Žalobcovia podľa názoru žalovaných, ktorí sa stotožnili s odôvodnením súdu prvej inštancie, nepredložili žiadny listinný dôkaz, ktorý by preukazoval, že parcela č. XXXX bola rozdelená na štyri časti, a teda že išlo o chybu v písaní vo výmere z roku 1948. Samotný výmer o vlastníctve pôdy hodnoverne preukazuje, že právni predchodcovia žalobcov nadobudli parcelu č. XXXX/X a nie nimi tvrdenú (v dôsledku chyby v písaní) parcelu č. XXXX/XX. Aj vo vzťahu k totožnosti, resp. rozpornosti parcel č. XXXX/XX a XXXX/XX žalovaní uviedli, že žalobcovia mali možnosť konať, produkovať listinné dôkazy, ktoré by viedli k presnému zidentifikovaniu parcel s ich súčasným stavom. Uvedené však nepreukázali. Namiesto preukázania tvrdených skutočností listinnými dôkazmi sa žalobcovia snažia presunúť dôkazné bremeno na žalovaných, ktorí by mali preukazovať svoje vlastníctvo zapísané v katastri nehnuteľností. Vlastníctvo žalovaných je však preukázané už tým, že sú ako podielovní spoluvlastníci zapísaní v katastri nehnuteľností, čo platí, pokiaľ sa nepreukáže inak.

4. Žalobcovia repliku k vyjadreniu žalovaných nepodali.

5. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

6. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1, ods.2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

6.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcov, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré s prihliadnutím na obsah žaloby aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C. s. p.).

8. Odvolanie v danom prípade nie je dôvodné.

Rozsudok súdu prvej inštancie je riadne a v súlade so zákonom odôvodnený, je z neho zrejmé, akými úvahami a právnymi názormi sa súd prvej inštancie riadil pri svojom rozhodovaní, je preskúmateľný a zrozumiteľný. Odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu s právnymi závermi a argumentáciou súdu prvej inštancie tak ako sa premietla do napadnutého rozhodnutia; okresný súd rozhodol správne, pokiaľ žalobu zamietol, z osobitných dôvodov voči žalovanej 5/ a voči žalovaným 2/-4/.

8.1 V prejednávanej veci sa žalobcovia, ako právni nástupcovia (dedičia) po poručiteľovi G. B. a jeho manželke K. B., A. L. domáhali určenia, že do dedičstva po poručiteľoch patria nehnuteľnosti v súčasnosti zapísané na LV č.XXX a LV č.XXX pre k.ú. C., a to parcela registra „E“ parc.č.XXXX/XX o výmere 12885m², orná pôda (LV č.XXX) a parcela registra „E“ parc.č.XXXX/X o výmere 16939m², orná pôda (LV č.XXX).

8.2 Vzhľadom na určovací charakter podanej žaloby, súd prvej inštancie správne skúmal v zmysle ustanovenia § 137 písm.c) C.s.p, existenciu naliehavého právneho záujmu; vyhodnotil, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko takéto rozhodnutie je spôsobilé ovplyvniť právne postavenie žalobcov ako dedičov voči žalovaným, ktorí sú ako vlastníci zapísaní na príslušných listoch vlastníctva. Odvolací súd dodáva, že žaloba o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva je prípustná pri spornosti práv k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. Odvolací súd vzhľadom na charakter určovacej žaloby podľa ustanovenia § 137 písm.c) C.s.p. na zvýraznenie záverov súdu prvej inštancie dodáva, že základným procesným predpokladom úspechu žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, bola podľa § 80 písm.c) O.s.p. účinného do 30.6.2016 existencia naliehavého, t.j. kvalifikovaného právneho záujmu na požadovanom určení, ktorý bol daný tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu neisté, alebo kde by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Právna úprava teda rozlišovala medzi určením existencie práva a právneho vzťahu bez toho, aby takéto odlišenie malo vecný význam.

8.3 K zmene systému určovacích žalôb došlo prijatím novej procesnej právnej úpravy Civilného sporového poriadku, účinnnej od 01. 07. 2016, ktorý už určenie existencie právneho vzťahu výslovne neuvádza. Jeho § 137 (písm.c/ a písm.d/) rozlišuje medzi žalobou, ktorou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu (písm. c/), alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (písm. d/). Ako uvádza komentár k Civilnému sporovému poriadku (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 504) právny záujem na určení práva vyplýva z právneho predpisu, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje, alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú žalobu. Oprávnenie podať takúto určovaciu žalobu zakladá nevyvrátenú domnienku, že právny záujem žalobcu je daný. Takýmito typmi žalôb sú napr. žaloba na určenie popretej pohľadávky prihlásenej do konkurzu (§ 32 zákona o konkurze a vyrovnaní), alebo žaloba na vylúčenie veci z exekúcie, ak tretia strana uplatňuje právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu (§ 55 ods. 1 Exekučného poriadku). Podľa toho istého zdroja sú zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť právnymi skutočnosťami. Nová právna úprava pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (hmotného práva). Príkladmi týchto žalôb sú žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, žaloba o určenie neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, alebo žaloby vyvolané sporom o dedičské právo (§ 194 Civilného mimosporového poriadku).

8.4 Naliehavý právny záujem na požadovanom určení by bol daný tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu neisté alebo kde by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností, čo pre žalobcu znamenalo nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi: žalovaným je popieraná existencia (neexistencia) práva, resp. právneho pomeru žalobcu, teda je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi stranami sporu je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty); jestvuje ohrozenie práva či právneho vzťahu a toto ohrozenie nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom. Naliehavý právny záujem sa viaže k žalobe, resp. k otázke, či určovací žaloba môže byť spôsobilým procesným nástrojom ochrany práva (rozhodnutie NS SR 5MCdo 1/2010). Odvolací súd pripomína, že určovací žaloba má preventívnu povahu – má poskytnúť ochranu právneho postavenia žalobcu skôr, ako dôjde k porušeniu práva. Naliehavý právny záujem na určení v prípade, ak možno žalovať na plnenie, môže byť daný, ak sa určovací žalobou vytvorí základ pre právne vzťahy strán sporu a predíde sa tak ďalším žalobám na plnenie. Tam, kde právo už porušené bolo, je prostriedkom ochrany žaloba na plnenie.

8.5 Podľa ustálenej súdnej praxe žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že je vlastníkom nehnuteľnosti vždy, ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností. Žalobami o určenie vlastníctva sú aj žaloby o určenie vecí patriacich do dedičstva, resp. žaloby o určenie, že určitá osoba bola ku dňu smrti vlastníkom veci (NS SR sp.zn. 3Cdo/44/2008). Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 1Cdo 26/2007 zo dňa 16.12.2008 konštatoval, že: „dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa (§ 460 Občianskeho zákonníka); v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou praxou (porovnaj k tomu napr. rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11.12.2008 sp.zn. 3Cdo 44/2008, z 30.6.2008 sp.zn. 5Cdo 147/2007, z 29.1.2008 sp.zn. 1Cdo 43/2007, z 26.7.2007 sp.zn. 3Cdo 25/2007) nemení nič na závere o prípustnosti určovacieho návrhu, že konkrétna vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiteľovi, ktorým návrhom sa môže v sporovom konaní takéhto určenia domáhať ten, kto je dedičom poručiteľa (resp. do úvahy prichádzajúcim dedičom), prípadne jeho právnym nástupcom, voči inej osobe ako dedičovi (ktorá nie je poručiteľovým dedičom). Žaloba na určenie, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, nepredstavuje tzv. inú žalobu, ktorá v ustanovení § 80 O.s.p. nie je uvedená, ale ide o žalobu podľa § 80 písm.c) O.s.p., ktorá sleduje ochranu vlastníckeho práva. Názor odvolacieho súdu, že k takémuto určeniu môže dôjsť len v konaní o dedičstve podľa ustanovenia § 175a a nasl. O.s.p., ktorého účastníkmi sú iba do úvahy prichádzajúci dedičia (t.j. tí, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poručiteľovými dedičmi, a ak takých osôb niet, štát), je chybný. Odvolací súd nezvážil, že rozhodovanie súdu v spore o určenie, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, nenahrádza konanie o dedičstve podľa § 175a a nasl. O.s.p. a že samotné prejednanie dedičstva po poručiteľovi v dedičskom konaní, ktoré je svojou podstatou nespоровým konaním, nemohlo by odstrániť spornosť vlastníctva k tomu istému predmetu medzi navrhovateľmi (poručiteľovými dedičmi) na jednej strane a odporcami (neúčastníkmi takéhto nespоровého konania) na strane druhej, a vo svojom výsledku by iba založilo dôvody pre ďalší spor o určenie vlastníctva, keď rozhodnutie vydané v dedičskom konaní je deklaratórnym a zaväzuje iba účastníkov tohto konania... Záver odvolacieho súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu navrhovateľov na podanom určení, založený na názore, že v „sporovom konaní súd nie je oprávnený rozhodovať o tom, že predmetné nehnuteľnosti (pozemky) patria do dedičstva po zomrelých právnych predchodcoch navrhovateľov“, nie je preto správny“. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedené závery sú plne aplikovateľné aj po zmene procesných predpisov a nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku.

9. V prejednávanej veci žalobcovia dedičskými rozhodnutiami preukázali, že sú dedičmi po poručiteľoch G. B. a K. B., A. L.; rovnako prídelovou listinou – Výmerom o vlastníctve pôdy zo dňa 18.5.1948 preukázali, že ich právnym predchodcom boli do vlastníctva pridelené pôdohospodárske nehnuteľnosti v katastrálnom území obce M. o celkovej výmere 4.1178 ha, ktoré boli v prídelovom pláne označené vo vložke č. XXX ako parc.č. XXXX/XX, roľa o výmere 1.0240 ha; parc.č.XXXX/X, roľa o výmere 1.6996 ha; parc.č. XXXX/X, lúka o výmere 0,3942 ha a parc.č.XXXX/X., roľa o výmere 1 ha.

10. Okresný súd správne vyhodnotil otázku aktívnej vecnej legitímácie k podaniu žaloby o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva právnych predchodcov žalobcov ako aj existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pokiaľ tvrdili, že nimi označené nehnuteľnosti sú zhodné s nehnuteľnosťami (pozemkami), ktoré na základe Výmeru o vlastníctve pôdy nadobudli ich právní

predchodcovia. Súd prvej inštancie zároveň správne vyhodnotil platnosť nadobúdacieho titulu (Výmeru o vlastníctve pôdy) a zároveň skutočnosť, že pre vznik vlastníctva nebol potrebný vklad vlastníckeho práva do pozemkových kníh a ani odovzdanie nehnuteľnosti; v tomto smere odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje na závery súdu prvej inštancie. Odvolací súd vo vzťahu k naliehavému právnomu záujmu už iba poukazuje na záver vyplývajúci z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Obo/23/2008 zo dňa 28.5.2008, podľa ktorého základným predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah, alebo právo je, alebo nie je, sú po procesnej stránke dve skutočnosti, Prvou je, že účastníci majú vecnú legitimáciu a druhou, že na určenie je naliehavý právny záujem. Vecnú legitimáciu v konaní o určenie, či to právny vzťah, alebo právo je, alebo nie je, má ten, kto je účastný na právnom vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide. Naliehavý právny záujem na určenie je daný predovšetkým tam, kde bez tohto určenia je ohrozené právo žalobcu, alebo, kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým.

11. Predmetom požadovaného určenia neboli všetky nehnuteľnosti pridelené právnym predchodcom žalobcov Výmerom o vlastníctve pôdy; vlastníctvo k prídelovým parcelám č.XXXX/XX a XXXX/X bolo predmetom dedičského konania po poručiťoch G. B. a K. B.. Predmetom požadovaného určenia tak boli iba pôvodné prídelové parcely č.XXXX/X a XXXX/XX.

11.1 Okrem procesných predpokladov (existencia naliehavého právneho záujmu a vecnej legitimácie) je predpokladom úspešnosti určovacej žaloby aj preukázanie vlastníckeho práva, v danom prípade pôvodných prídelcov, že k scudzeniu im pridelených nehnuteľností a nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam inými osobami nikdy nedošlo. Zároveň s prihliadnutím na odstup času je nevyhnutné, aby pôvodné prídelové parcely boli dostatočným spôsobom identifikované a stotožnené so súčasnými parcelami. Vývoj v oblasti pozemkového práva od vydania prídelových listín bol pomerne turbulentný a v určitom období poznačený nezáujmom štátu a štátnych autorít o riadnu evidenciu súkromného vlastníctva k nehnuteľnostiam; výsledkom bola nedôslednosť pri určenie hraníc pozemkov a následne rozpor skutočného stavu vlastníctva s faktickým stavom. Predpokladom pre pozitívne rozhodnutie o určovacej žalobe (vrátane žaloby o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva) je tak nielen preukázanie nadobúdacieho titulu, ale aj stotožnenie pridelených nehnuteľností so súčasným stavom v katastri nehnuteľností; pozitívne určenie vlastníckeho práva neprichádza do úvahy len na základe domnienky, ale na základe tak zisteného skutkového stavu, že nemožno mať pochybnosť o tom, že nehnuteľnosti nadobudnuté na základe Výmeru o vlastníctve pôdy (alebo iného nadobúdacieho titulu) sú totožné s nehnuteľnosťami, ku ktorým sa žiada určiť vlastníctvo (resp. určiť, že patria do dedičstva).

11.2 Uvedené okresný súd preukázané nemal. Podrobne a konkrétne poukázal na skutočnosť, že žalobcovia uplatnili určovaciu žalobu voči parcele č.XXXX/X; z Výmeru o vlastníctve pôdy však vyplýva pridelenie parcely č.XXXX/X. Žalobcovia iba tvrdili, že pôvodná parcela č.XXXX bola rozdelená len na štyri časti, a teda vo Výmere o vlastníctve pôdy došlo len k nesprávnomu označeniu (pisárskej chybe) pridelennej parcely a v skutočnosti bola právnym predchodcom žalobcov pridelená parcela XXXX/X; okresný súd správne uzavrel, že uvedené tvrdenie žalobcovia listinne nepreukázali, a teda nestotožnili prídelovú parcelu č.XXXX/X s parcelou č.XXXX/X; napokon okresný súd poukázal na skutočnosť, že z listu vlastníctva č.XXX pre k.ú. C. vyplýva pridelenie parcely č.XXXX/X prídelovou listinou H. I..

11.3 Žalobcovia sa zároveň domáhali určenia, že súčasná parcela č.XXXX/XX patrí do dedičstva po ich právnych predchodcoch; ani v tomto prípade okresný súd nemal hodnoverne preukázané, že v skutočnosti išlo o parcelu č.XXXX/XX; z vykonaného dokazovania nevyplývala totožnosť parciel č.XXXX/XX a XXXX/XX.

11.4 S uvedenými závermi sa odvolací súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie pred súdom prvej inštancie stotožňuje; nepreukázanie zhody pridelených parciel (ich dostatočná identifikácia) je vždy dôvodom na zamietnutie žaloby o určenie vlastníckeho práva k nim, resp. o určenie, že nehnuteľnosti patria do vlastníctva po poručiťoch.

12. Odvolatelia namietali, že žalobkyňa I/ a svedkyňa H. opísali polohu, kde sa mali sporné pozemky pridelené výmerom nachádzať a záver okresného súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcami je nesprávny. K uvedenému odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že iba slovné poukázanie na miesto, kde sa má sporný pozemok nachádzať, nepostačuje. Absentuje listinnými dôkazmi stotožnenie prídelovej a súčasnej parcely, jej identifikácia,

ktorou sa v zmysle pozemkového práva rozumie porovnanie zápisu a zákresu tej istej nehnuteľnosti vo verejnej listine a inej listine a v iných operátoch so zápisom a zákresom v súbore popisných informácií a v súbore geodetických informácií katastra. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pre vykonanie identifikácie neboli dostupné potrebné podklady; uvedené však neznamená, že súd môže určiť vlastníctvo k nehnuteľnosti (určiť, že patrí do dedičstva) iba na základe jej označenia v teréne, resp. iba na základe svedeckej výpovede. Svedecká výpoveď nič nehovorí o označení parcely, jej hraniciach v teréne, jej výmere, právnom stave, o prípadnom prečíslovaní parciel s ohľadom na odstup času odo dňa vydania Výmeru o vlastníctve pôdy. Svedecká výpoveď môže poskytnúť v tomto smere orientačnú informáciu o tom, kto a v akom rozsahu ten ktorý pozemok užíval, čo je však zistením, ktoré by mohlo mať význam v inom konaní (o vydržanie); pre účely stotožnenia pridelovej a súčasnej parcely nepostačuje.

12.1 Odvolací súd sa nestotožňuje v celom rozsahu so záverom súdu prvej inštancie, keď mal za to, že ohliadka na mieste samom nebola navrhnutá včas. Stotožňuje sa však so záverom, že vykonanie tohto dôkazu nebolo vzhľadom na hospodárnosť konania potrebné. Ohliadka na mieste samom mohla iba potvrdiť na „tvári miesta“ tvrdenie žalobkyne 1/ a svedkyne o tom, kde sa mali nachádzať nehnuteľnosti, ktoré boli na základe Výmeru o vlastníctve pôdy pridelené do vlastníctva právnych predchodcov a kto a v akom rozsahu tieto pozemky užíval; ohliadka na mieste samom a závery z nej vyplývajúce však nemohli bez ďalšieho nahradiť potrebu stotožnenia pridelených nehnuteľností so súčasným stavom vyplývajúcim z katastra nehnuteľností.

12.2 Iba skutočnosť, že výmera pozemkov, ktoré dostali žalobcovia (ich právni predchodcovia) do náhradného užívania od družstva sa zhoduje s výmerou pozemkov pridelených Výmerom o vlastníctve pôdy síce odôvodňuje záver o právne perfektnom nadobudnutí vlastníctva k prideleným pozemkom na základe Výmeru; nie je však dôkazom toho, že pridelená parcela (v danom prípade č.XXXX/X a č.XXXX/XX) je totožná so súčasnou parcelou (č.XXXX/X J. S.XXXX).

12.3 Odvolacia námietka ohľadne neprípustného prenesenia dôkazného bremena na žalobcov nie je dôvodná. Boli to žalobcovia, na ktorých bolo dôkazné bremeno ohľadne preukázania skutočnosti, že Výmerom o vlastníctve pôdy pridelené pozemky sú totožné s pozemkami, ku ktorým sa žiadalo určiť vlastníctvo. Z vyššie uvedenej argumentácie vyplynulo, že uvedenú skutočnosť žalobcovia nepreukázali; pozitívne rozhodnutie o požadovanom určení nie je možné založiť iba na domnienke totožnosti pozemkov. Žalovaným, čo aj v spore pasívnym, vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam vyplývalo z listu vlastníctva, ktorý je verejnou listinou obsahujúcou súpis nehnuteľností, ktoré v danom katastrálnom území vlastní konkrétny vlastník či spoluvlastníci, pričom táto listina preukazuje jeho (ich) vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na liste vlastníctva zapísaným. Práve s uvedeným charakterom listu vlastníctva ako verejnej listiny súvisí aj dôkazné bremeno; skutočnosť uvedené vo verejnej listine sa považujú za pravdivé bez ďalšieho dokazovania (získovania); dôkazná sila verejnej listiny je vyššia ako listiny súkromnej a nepochybne vyššia, ako je iba skutkové tvrdenie, resp. svedecká výpoveď. Navyše z listov vlastníctva č.XXX J. S.XXX pre k.ú. C. vyplýva konkrétny titul nadobudnutia vlastníctva žalovanými; iba skutočnosť, že v osobách žalovaných ide o neznámych vlastníkov nemá za následok, že ich titul nadobudnutia nehnuteľností je nesprávny.

12.4 Okresný súd nezaložil rozhodnutie na závere, že výpovede žalovanej 1/ a svedkyne H. nie sú hodnoverné a ani ich nespochybnil. Iba uzavrel, že iba tvrdenia žalobkyne 1/ a svedkyne nemali vplyv na vyvrátenie pravdivosti verejných listín (listov vlastníctva); k uvedenému odvolací súd len dodáva už konštatované, že pridelové parcely neboli dostatočne stotožnené so súčasnými parcelami v rozsahu potrebnom pre pozitívne rozhodnutie o požadovanom určení. Žalobcovia sa nedôvodne spoliehali len na skutkové tvrdenia, ktoré však potrebnými dôkaznými prostriedkami nepreukázali; skutkové tvrdenia boli zákonným zástupcom neznámych vlastníkov spochybnené. Podľa názoru odvolacieho súdu absentuje zo strany žalobcov potrebná bádateľská činnosť, ktorá je pre zabezpečenie dôkazov aj vzhľadom na odstup času potrebná a nevyhnutná. Žalobcami namietaný nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a arbitrárnosť rozhodnutia je v rozpore s obsahom napadnutého rozsudku, ktorého odôvodnenie spĺňa všetky náležitosti odôvodnenia v zmysle ustanovenia § 220 ods.2 C.s.p..

12.5 Odvolací súd napokon dodáva, že súd prvej inštancie žalobu voči žalovanej 5/ zamietol z iného dôvodu – absencie jej pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko jej vlastníctvo k súčasnej parcele z listu vlastníctva nevyplýva a uvedenie jej mena na liste vlastníctva je len identifikačným znakom vlastníka H. I.; uvedení záver odvolateľa v podanom odvolaní nespochybnili.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd nepovažujúc podané odvolanie za dôvodné, postupom podľa § 387 ods.1 ods.2 C.s.p. napadnuté rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil, vrátane závislého výroku o náhradu trov konania; žalovaní zastúpení zákonným zástupcom odvolanie proti výroku o trovách konania, ktorým im okresný súd náhradu trov konania nepriznal, nepodali.

14. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p.. V predmetnom prípade boli v odvolacom konaní úspešní žalovaní; žalovaným ako neznámym vlastníkom účasťou v odvolacom konaní žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.